

KOHALIKU TEGEVUSRÜHMA RAKENDUSKAVA 13-40.5/24/96

Üldandmed

Taotluse andmed

Meede: Kohaliku tegevusrühma toetus

Rakenduskava aasta: 2024

Strateegia meetmete projektitoetuse eelarve: 854 879.00

Taotleja andmed

Taotleja nimi: MITTETULUNDUSÜHING
ARENDUSKODA

Esitaja nimi: Heiki Vuntus

Registrikood: 80015180

Isikukood: 35506084918

E-post: ARENDUSKODA@ARENDUSKODA.EE

Telefoninumber: 56485208, 3258696

Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel

Esindaja nimi: Heiki Vuntus

Isikukood: 35506084918

Strateegia meetmed

Strateegia meetme number ja nimetus	Taotluste vastuvõtu algusaeg	Taotluste vastuvõtu lõppaeg	Taotletav projektitoetuse summa	Kohaliku tegevusrühma poolt esitatavate projektitoetuste taotluste eelarve	Kavandatud eelarve kokku
1.1 Mikro- ja väikeettevõtete arendamine	04.03.2024 08:00	08.03.2024 16:59	340 590.00	0.00	340 590.00
2.1 Kogukonna investeringute toetamine	04.03.2024 08:00	08.03.2024 16:59	136 235.00	0.00	136 235.00
2.2 Aktiivne ja tegus kogukond	04.03.2024 08:00	08.03.2024 16:59	88 553.00	0.00	88 553.00
3.1 Koostöö ja jätkusuutlikkus	01.01.2024 00:00	31.12.2024 23:59	0.00	289 501.00	289 501.00
KOKKU			565 378.00	289 501.00	854 879.00

1. 1.1 Mikro- ja väikeettevõtete arendamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Meetmelehe esmane sisestamine

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Maapiirkondade ettevõtlusaktiivsus ja väikeettevõtete jätkusuutlikkus on nõrk ning ei suudeta konkureerida suuremate piirkondadega. Puuduvad lisaressursid investeeringute tegemiseks uuendustesse, uudsetesse lahendustesse kui ka lisateenuste arendamisse, et jõuda ettevõttega uude arenguetappi.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Meetme üldiseks eesmärgiks on tegevusrühma piirkonna ettevõtluse ja ettevõtluskeskkonna arendamine. Piirkonnas tegutsevate ettevõtjate elujõulisuse ja kestlikkuse kasv läbi peamiselt kohalikul ressursil põhinevate toodete ja teenuste arendamise ning olemasolevate ressursside säästliku kasutamise. Meetme rakendamine aitab kaasa piirkonna ettevõtluse mahajäämuse pidurdamisele, töökohtade säilimisele/loomisele, majanduskeskkonna paindlikumaks muutmisele läbi kestlikkuse põhimõtete.

Toetuse saajad: Tegutsevad mikro- ja väikeettevõtjad

Toetatavad tegevused: -teenuste/toodete valiku laiendamine;

-toodete/teenuste lisandväärtust andvate tegevuste väljaarendamine;

-hooajalisust vähendavate meetmete toetamine;

-teadmispõhise ettevõtluse arendamise toetamine;

-uute nii majanduslikult, sotsiaalselt kui ka keskkonnavalaselt kestlike tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu toetamine;

-turundus- ja teavitustegevuste arendamise toetamine (turundus- ja reklaamialased tegevused, turunduskanalite väljaarendamine, messidel osalemine jms.);

-töölased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule, suurendamiseks töötajate konkurentsivõime kasvu;

-mentorite ja ekspertide kaasamine ettevõtete kestlikkuse suurendamiseks (protsesside arendamine, tootearendus, turundus jms.);

-ja muud vajalikud tegevused, mis aitavad kaasa piirkonna ettevõtete mitmekesisumisele ning kestlikkusele.

Toetatavad tegevused on materiaalsesse või immateriaalsesse varasse investeeringu tegemine:

-toetust saab ka kaasneva tegevuse (ettevalmistav töö) kohta, milleks on ehitise ehitamisega kaasnev keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus või energiaauditi, teostatavusuuring, projekteerimistö või projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistö tellimine. Samuti on kaasnevateks tegevusteks koolitus, ehitusseadustiku alusel omanikujärelevalve teostamine, muinsuskaitseaduse alusel muinsuskaitse järelevalve teostamine, objekti tähistamine ja turundustegevus, sealhulgas turu-uuring.

-kasutatud seadme, sealhulgas masina, eriotstarbelise sõiduki või mootorsõiduki soetamise ja liisimise kulu, juhul, kui projektitoetust taotlev VKE tõendab, et nimetatud seadme:

1) soetamiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi

vahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;

2) hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse seadme hinnast madalam ning

3) eeldatav kasutusiga on vähemalt sihipärase kasutamise periood.

Abikõlblikud on eelarveprojektis kavandatud toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud kulud, mis on sihtotstarbelised, mõistlikud, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): -Taotleja peab tegutsema MTÜ Arenduskoda piirkonnas.

-Investeering peab olema tehtud MTÜ Arenduskoda tegevuspiirkonnas.

-Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla pooleli üks investeeringuprojekt.

-Taotleja põhitegevustulu ei ületa 2 000 000 eurot aastas.

-Ehitise ehitamisel, välja arvatud uue hoone püstitamisel, või renoveerimisel, on see ehitis ja selle alune maa projektitoetuse taotleja omandis või antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui projektitoetuse taotleja on VKE, või vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE.

-Uue hoone püstitamisel on hoonealune maa projektitoetuse taotleja omandis või on sellele hoonealusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest kui taotleja on VKE.

-Sellise seadme soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, on see ehitis projektitoetuse taotleja omandis või on ehitisealusele maale taotleja kasuks seatud hoonestusõigus või kasutusvaldus või sõlmitud kirjalik üüri- või rendileping vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui taotleja on VKE.

-Tegevusega ei või alustada, sealhulgas sellega seotud siduvaid kohustusi ei tohi olla võetud varem, ning tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui kohalikule tegevusrühmale projektitaotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud ettevalmistav töö.

-Taotlemisel tuleb esitada taotluse juurde projektikirjeldus Arenduskoja vormil.

-Taotlemisel tuleb esitada taotluse juurde Finantsprognooside tabel MTÜ Arenduskoda vormil.

-Tegevuste elluviimisele eelneb pakkumusmenetluse läbiviimine.

-Ehitustööde puhul sisaldab hinnapakumus ehitise kohta järgmiseid andmeid:

1) ehitise nimetus;

2) ehitise ehitisregistri kood;

3) selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitis paikneb või millele kavandatakse ehitis ehitada;

4) ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisrajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu;

5) hinnapakkuja majandustegevuse registreerimise number.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Toetusmäär kuni 50%. Väikelaeva, maastiku- ja mootorsõiduki, välja arvatud liikurmasina soetamiseks VKE-le kuni 30% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest. Ettevalmistava töö tegevuse kohta ei või projektitoetust anda rohkem kui 10% toetatava

tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 50 000 eurot. Taotleja tohib taotlusvoorus esitada meetmesse ühe taotluse.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP-strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: R.37 Majanduskasv ja töökohad. Täistööajale taandatud uute töökohtade arv.

R.39 Maamajanduse arendamine. Toetust saanud ettevõtete arv.

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Väljundnäitajad:

-Toetust saanud projektide arv – 60

-Loodud uute töökohtade arv – 20

-Säilitatud töökohtade arv – 40

-Uute toodete/teenuste arv – 40

-Toetust saanud ettevõtete arv – 40

-Toetatud turundusprojektide arv – 7

-Keskkonnahoidlike projektide arv - 40

Tulemusnäitajad:

-Ettevõtete müügitulu kasv – 2 aastat peale investeringu tegemist (kasvu %)

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: -Projekti tulemusel säilitatavate või loodavate töökohtade arv;

-Projekti tegevuste uuenduslikkus;

-Projekti teostatavus (finantsproгноos, ettevõtja pädevus);

-Projekti tegevuste ja investeringute mõju ettevõtte arengule, kestlikkusele;

-Mõju keskkonnale (majanduslik, sotsiaalne kui ka keskkonnaalane mõju kestlikkuse aspektist).

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: Meede panustab ÜPP-strateegia erieesmärki nr 8 (edendada tööhõivet, majanduskasvu ning kohalikku arengut maapiirkondades).

2. 2.1 Kogukonna investeeringute toetamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Meetmelehe esmakordne sisestamine

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Kui elanikke maapiirkonnas vähe ja ettevõtlusega tegelemine väheaktiivne, on oluline kohaliku kogukonna sisemine tugevus. Selles osas on toimunud areng. MTU Arenduskoda tegevuspiirkonnas on üle 180 küla, piirkonnas tegeleb umbes 1000 kolmanda sektori asutust ja/või organisatsiooni.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Maapiirkonna elukvaliteedi suurendamine läbi kogukondade omaalgatusliku tegevuse kogukonnale endale vajalike teenuste arendamisel ja kultuuripärandi säilitamisel. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkonna identiteedi säilimisele ja tugevnemisele, elukvaliteedi mahajäämuse ja rahvaarvu vähenemise pidurdumisele. Meetme rakendamine aitab arendada kogukonnale vajalikku taristut, hooneid ning leida lahendusi erinevate objektide/teenuste (nii avalikud kui elukondlikud teenused) kättesaadavuse. Oluline siinkohal on järgida majandusliku, sotsiaalse kui ka keskkonnaalase kestlikkuse parandamist kogukonna teenuste arendamisel (tegevusvõimekuse tõstmine, olemasolevate kogukonnahoonete energiasäästumeetmete rakendamine jms).

Toetuse saajad: -mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);
-äriühingud (juhul, kui tegemist on kogukonnateenuse projektiga);
-kohalikud omavalitsused.

Toetatavad tegevused: -kogukonnale vajalike teenuste käivitamine ja arendamine läbi investeeringute tegemise (sh kogukonnateenuste arendamine);

-külamajade, seltsimajade ja muude kogukonna hoonete puhul kogukonnateenuste mitmekesistamine;

-isetoimivate kogukondade ja nende teenuste arendamine (kriisikindluse suurendamine, püsikulude vähendamiseks tehtavad tegevused jms);

-jagamisteenuste ja ringmajanduslike tegevuste arendamine kogukondades ja kogukondade vahel;

-kogukondliku lastehoiuteenuse toetamine;

-eakate päevahoiu teenuse toetamine;

-laste ja noorte vaba aja tegevustega seonduvate investeeringute toetamine;

-liikumisradade korrashoiu ja korrashoiuks vajalike seadmete soetamise toetamine;

-spordi- ja mänguväljakute rajamise ja korrastamise toetamine;

-pärandkultuuri või muude ajalooliste objektide korrastamine, mis on kogukonnale olulised;

-info- ja teavitustegevuste arendamine kogukondades (erinevate info- ja turunduskanalite arendamine, näiteks teadete tahvlid, tarkvaralahendused, kodulehed vms).

Toetatavad tegevused on materiaalsesse või immateriaalsesse varasse investeeringu tegemine:

-toetust saab ka kaasneva tegevuse (ettevalmistav töö) kohta, milleks on ehitise ehitamisega kaasnev keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus või energiaauditi, teostatavusuuring, projekteerimistöö või projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö tellimine. Samuti on kaasnevateks tegevusteks koolitus, ehitusseadustiku alusel omanikujärelevalve teostamine, muinsuskaitseaduse alusel muinsuskaitse järelevalve teostamine, objekti tähistamine ja

turundustegevus, sealhulgas turu-uuring.

-kasutatud seadme, sealhulgas masina, eriotstarbelise sõiduki või mootorsõiduki soetamise ja liisimise kulu, juhul, kui projektitoetust taotlev VKE, mittetulundusühing või sihtasutus tõendab, et nimetatud seadme:

- 1) soetamiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;
- 2) hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse seadme hinnast madalam ning
- 3) eeldatav kasutusiga on vähemalt sihipärase kasutamise periood.

-Kogukonnateenuse arendamiseks antakse projektitoetust, kui teenus lähtub kogukonna vajadusest ja on strateegias kirjeldatud.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): -Taotleja peab tegutsema MTÜ Arenduskoda piirkonnas.

-Taotlemisel tuleb esitada taotluse juurde projektikirjeldus Arenduskoja vormil.

-Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla MTÜ Arenduskoda tegevuspiirkonnas pooleli üks investeeringuprojekt.

-Ehitise ehitamisel, välja arvatud uue hoone püstitamisel, või renoveerimisel, on see ehitis ja sellealune maa projektitoetuse taotleja omandis või antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui projektitoetuse taotleja on VKE, või vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE.

-Uue hoone püstitamisel on hoonealune maa projektitoetuse taotleja omandis või on sellele hoonealusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus.

-Sellise seadme soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, on see ehitis projektitoetuse taotleja omandis või on ehitisealusele maale taotleja kasuks seatud hoonestusõigus või kasutusvaldus või sõlmitud kirjalik üüri- või rendileping.

-Tegevusega ei või alustada, sealhulgas sellega seotud siduvaid kohustusi ei tohi olla võetud varem, ning tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui kohalikule tegevusrühmale projektitaotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud ettevalmistav töö.

-Tegevuste elluviimisele eelneb pakkumusmenetluse läbiviimine.

-Ehitustööde puhul sisaldab hinnapakumuse ehitise kohta järgmiseid andmeid:

- 1) ehitise nimetus;
- 2) ehitise ehitisregistri kood;
- 3) selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitis paikneb või millele kavandatakse ehitise ehitada;
- 4) ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisrajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu;
- 5) hinnapakkuja majandustegevuse registreerimise number.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Üldiselt on toetusmäär kuni 80% (MTÜ, SA, KOV), äriühingutel (kogukonnateenuste arendamisel) 60%. Väikelaeva, maastiku- ja mootorsõiduki, välja arvatud liikurmasina soetamiseks VKE-le, mittetulundusühingule või sihtasutusele kuni 30% toetatava tegevuse

abikõlbliku kulu maksumusest. Ettevalmistava töö tegevuse kohta ei või projektitoetust anda rohkem kui 10% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 30 000 eurot ühe projekti kohta taotlusvoorus. Taotleja tohib vóorus esitada meetmesse ühe taotluse.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP-strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: Indikaator R.27 Keskkonnaalane tulemuslikkus. Toetatud tegevuste ehk projektide arv

R.41 Euroopa maapiirkondade ühendamine. Projektidest kasu saanud rahvastiku osakaal piirkonna rahvastikust

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Väljundnäitajad:

- Toetust saanud projektide arv – 40
- Parendatud objektide arv – 20
- Laste ja noortega seotud projektide arv – 10
- Eakatega seotud projektide arv – 5
- Kriisikindluse loomisega seotud projektide arv – 5
- Keskkonnahoidlike projektide arv – 40
- Korrastatud pärandkultuuri või ajaloo objektide arv – 5

Tulemusnäitajad:

- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7351), Kadrina vald (4838), Haljala vald (1645), Kuusalu vald (6240), Loksa linn (2615).
- Elanike rahulolu (% vastanutest) – 95% (viimase maksetaotlusega küsida ka rahulolu kohta).

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: -Investeeringuobjekti mõju piirkonna elukvaliteedile ja elukeskkonna atraktiivsusele;

- Projekti tulemuste ja taotleja jätkusuutlikkus (majanduslik);
- Objekti funktsionaalsus/mitmekesisus (investeeringu tulemusel saadavad teenused, nende põhjendus);
- Nn „Aruka küla“ või piirkonna strateegia/arengukava olemasolu;
- Mõju keskkonnale (energiatõhusus, ressursisääst, maakasutus jne);
- Omafinantseeringu osakaal.

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: Meede panustab ÜPP-strateegia erieesmärki nr 8 (edendada tööhõivet, majanduskasvu ning kohalikku arengut maapiirkondades).

3. 2.2 Aktiivne ja tegus kogukond

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Meetmelehe esmakordne sisestamine

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Kui elanikke maapiirkonnas vähe ja ettevõtlusega tegelemine väheaktiivne, on oluline kohaliku kogukonna sisemine tugevus.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Meetme üldiseks eesmärgiks on omaalgatuse, aktiivsuse, sotsiaalsete suhete, koostöö ja kestlikkuse tugevdamine maapiirkonnas. Oluline on elanikkonna aktiveerimine, maaelu mitmekesistamine, lahenduste, sh uudsete lähenemiste loomine, erinevate sihtrühmade juurde jõudmine, nende kaasamine ning erinevate põlvkondade oskuste ja teadmiste omavaheline sidumine ning edasiandmine. Eesmärgiks on igakülgset soodustada omaalgatuslikke ühistegemisi piirkonna arendamise eesmärgil, millega luuakse lisandväärtust.

Toetuse saajad: -mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA);

-kohalikud omavalitsused.

Toetatavad tegevused: -kogukondade teadlikkuse suurendamine (seminarid, kursused, koolitus- ja infopäevad (näiteks projektikoostamise koolitused, keeleõpe vms) ekspertide kaasamine, kogemuste vahetamine, üksteiselt õppimine ja edulugude jagamine, õppereisid, võistlused, festivalid, õpitoad jms);

-traditsioonide säilitamine ja uute loomine läbi tegevuste arendamise;

-kogukondade sisese ja ülese koostöö arendamine;

-keskkonnahoidlike tegevuste toetamine ja teadlikkuse tõstmine;

-liikumisharrastuste ja tervisespordi ürituste toetamine;

-vaba aja sisustamise (spordi-, laste- ja noortelaagrid) toetamine või lisandväärtusi loovate laste- ja noortelaagrite korraldamise toetamine, sh ka vaba aja-, spordilaager jne);

-noorte kaasamise ja omaalgatuslike tegevuste arendamine (näiteks mentorite abil);

-erinevate põlvkondade vahelist sidusust soodustavate tegevuste arendamine;

-erinevate sihtrühmade (lapsed/noored, puuetega inimesed, eakad, muukeelsed) kaasamine kogukondlike tegevuste arendamisse;

-noortekeskuste tegevustele lisandväärtuste andmise toetamine (ei ole mõeldud igapäevategevusi, mida rahastatakse muudest eelarvetest);

-muude omaalgatuslike tegevuste toetamine.

Projektitoetuse tegevused viiakse ellu läbi ühistegevuse, kui selle viivad kuni kaheaastase tegevuskava alusel ellu partnerid, kelleks on vähemalt kaks juriidilist isikut või füüsilisest isikust ettevõtjat ja kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusrühm, ning kui tegevuskava sisaldab järgmiseid andmeid:

-ühistegevuses osaleva partneri nimi, registrikood ja kontaktandmed ning osalevate poolte üksikasjalik ülesannete kirjeldus;

-ühistegevuse ning selle eesmärgi ja tulemuse kirjeldus, sealhulgas laiem mõju tegevuspiirkonnale;

-tegevuskava elluviimise periood, sealhulgas ühistegevuse ajakava;

-selle olukorra kirjeldus, mille lahendamisele on ühistegevus suunatud.

Abikõlblikud on eelarveprojektis kavandatud toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud kulud, mis on sihtotstarbelised, mõistlikud, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud

projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): -Taotleja peab tegutsema MTÜ Arenduskoda piirkonnas.

-Taotlemisel tuleb esitada taotluse juurde projektikirjeldus Arenduskoja vormil.

-Tegevusega ei või alustada, sealhulgas sellega seotud siduvaid kohustusi ei tohi olla võetud varem, ning tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui kohalikule tegevusrühmale projektitaotluse esitamise päevale järgneval päeval.

-Tegevuste elluviimisele eelneb vajadusel pakkumusmenetluse läbiviimine.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Toetusmäär kuni 85%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 2000 eurot ja maksimaalne toetussumma 10 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Aastane toetussumma taotleja kohta ei ületa 20 000 eurot.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP-strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: R.41 Euroopa maapiirkondade ühendamine. Projektidest kasu saanud rahvastiku osakaal piirkonna rahvastikust
Indikaator R.42 Sotsiaalse kaasatuse edenemine

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Väljundnäitajad:

-Toetust saanud projektide arv – 40

-Paranenud võimekusega kogukondade arv – 15

-Koolituste arv – 15

-Korraldatud ürituste/õppereisid arv – 60

-Toimunud liikumisharrastuse projektide arv – 10

-Laste ja noorte projektide arv – 15

-Eakate projektide arv – 5

-Keskonnateadlikkust suurendavate projektide arv - 40

Tulemusnäitajad:

-Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programmiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7351), Kadrina vald (4838), Haljala vald (1645), Kuusalu vald (6240), Loksa linn (2615).

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: -Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele.

-Mõju maapiirkonnale mitmekesisuse loomisele ja lisandväärtuse andmisele;

-Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus;

-Mõju keskkonnale (jäätmemajandus, toitlustuse korraldamine, transport jms);

-Kasusaajate hulk;

-Eakate ja noorte kaasamine tegevustes;

-Omaosalus suurem kui nõutud.

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: Meede panustab ÜPP-strateegia erieesmärki nr 8 (edendada tööhõivet, majanduskasvu ning kohalikku arengut maapiirkondades).

4. 3.1 Koostöö ja jätkusuutlikkus

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Meetmelehte ei muudeta, vaid lisatakse uus meetmeleht, mida varem süsteem ei võimaldanud sisestada, kuna valikust puudus meede M3.1

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Arenduskoda viis ellu perioodil 2014–2022 seitse koostööprojekti ja osales partnerina kahes koostööprojekti. Eelmisel perioodil said hoogu tegevusrühma ettevõtjate võrgustik kestlikku maaettevõtluse suund ning kohaliku toidu võrgustikus osalejad Põhja-Eesti Kohaliku Toidu arendamise suunal.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Meetme üldiseks eesmärgiks on MTÜ Arenduskoda koostöö arendamine nii Eesti siseselt kui rahvusvahelisel tasemel läbi MTÜ koostööpiirkonna sisemise koostöö ja enda liikmete arendamise. Seeläbi on tagatud tegevusrühma kestlikkus. MTÜ Arenduskoda on piirkonna arendusorganisatsioon, kus võrgustikutegevuse edasi arendamine (olemasolevad võrgustikud) ja osaliste motiveerimine läbi atraktiivsete ja vajalike tegevuste, on pikas plaanis võtmetähtsusega. Meetme raames toetatakse juba toimivate siseriiklike ja rahvusvaheliste võrgustike edasiarendamist ning uute võrgustike loomist ja arendamist. Uue võrgustikuna näeb tegevusrühm kogukonna võrgustiku loomist. Seega oleme võtnud uueks suunaks kodanikuühiskonna edendamise ja seal fookuse seadmine kogukondadele ning nende liidritele soodsa arengukeskkonna loomisele. Olemasolevate võrgustike arendamise juures peab tegevusrühm oluliseks minekut esmaste koostööteemade juurest juba järgmisele konkreetsemale/spetsiifilisemale tasemele.

Toetuse saajad: MTÜ Arenduskoda

Toetatavad tegevused: Strateegiaperioodil on MTÜ Arenduskoda koostööprojektid seotud 3 põhiteemaga:

1. Kestlik maaettevõtlus:

Sihtgrupp:

Piirkonnas tegutsevad ettevõtted ja mittetulundusühingud.

Tegevused:

- Europarc strateegiate uuendamine ja elluviimine Lahemaa Rahvuspargis ja tema mõjupiirkonnas.
- Kogemuste saamine – õppereisid, koolitused, seminarid, konverentsid, töötoad jms.
- Piirkonna turundusalased tegevused (näit. Europarc aladele Europarc Travel Guide).
- Erinevate teavituskanalite kaasamine (television, blogid, Youtube-i kanal jms).
- Rahvusvahelise võrgustiku arendamine ja laiendamine.
- Noorte ettevõtlikkuse arendamine.
- Noorte sündmuste - laadad, messid, üritused jm – korraldamine.
- Piirkondades noorteorganisatsioonide kaasamine.
- Mentoriteenuste väljatöötamine noortele.
- Uuenduslike lahenduste väljatöötamine ja arendamine (näit. simulatsioonimängud, videote tegemine jms).
- Praktikavahetus, talgud.

2. Kohalik toit

Sihtrühm:

Piirkonnas tegutsevad tootjad, toidu tarbijad (inimesed, piirkonna elanikud), noored, kohalike omavalitsuste juhid, kokad, kogukonnad, turismiettevõtjad.

Tegevused:

- Kohaliku, tervisliku ja keskkonnateadliku toidu tarbimise edendamine läbi teavitustegevuste (tarbija ja tootlustajate teadlikkuse kasvatamine kohalikust toorainest, toodetest, tervislikust toitumisest ja toitumise suundumustest, seminarid, praktikumid, töötoad ja meediatöö);
- Kooli, lasteaia ning hooldekodude kokade ja nende toitlustusasutuste pidajate (omavalitsuste) teadlikkuse tõstmine piirkonna kohalikust toidust, mahetoitlustuse käivitamisest, menüüde mitmekesistamine, toimivate praktikate tutvustamine;
- Töö laste ja noorte suunal, näiteks koolide ja lasteaedade juures toiduprojektide käivitamine, sh kooli- või kogukonnaaiad;
- Põhja-Eesti kohaliku toidu märgisekandjate võrgustiku hoidmine ja arendamine (märgisekandjate ringi laiendamine, OTTide senisest enam kaasamine, ühised seminarid ja õppereisid, ühine turundustegevus, piirkonna toidusündmuste korraldamine näiteks nagu Avatud triiphoonete ja aedade päev ning Lahemaa restoranide nädal koos sõpradega).

3.Kogukonnad

Sihtgrupid:

Kogukonnad, külaseltsid, ettevõtjad, kohalikud omavalitsused, muud asjaomased organisatsioonid.

Tegevused:

- Kogukondade tegevusvõimekuse tõstmine (eeltöö on kaardistamine, et saada teada erinevate kogukondade arengutasemed ja mõistmised):
- Tegevusvõimekuse põhiteemadena käsitleme:
  1. strateegilist planeerimist/kavandamist, juhtimist ja töökorraldust, tegevuse mõju mõõtmist ja ka eneseanalüüsi;
  2. inimressurssi kogukonnas ja vastutuse/kohustuste jagamist – kogukonna liikmeskonna, palgatootajate, vabatahtlike ning inimeste arendamist;
  3. majanduslikku olukorda ja võimekusi - omatulu teenimine, annetused, projekti- ja tegevustoetused, vastavad võimekused seda kõike teha;
  4. koostöö erinevaid tasandeid, erinevaid osapooli ja koostöö sagedusi;
  5. sidet kasusaajatega, erinevate sihtrühmade tundmist ning sidet kogukonnaga;
  6. ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevusi: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine ning kogukonna arendamine.
- Kogukonnaliidrite koolitusprogrammi koostamine ja osaliste motiveerimine.
- Kogukonnaliidrite koolitusprogrammi läbiviimine ja muude teadmiste tõusu toetavate tegevuste tegemine (õppereisid, head praktikad, töötoad, seminarid, konverentsid jms.).
- Arukate külade strateegiade koostamine koos hilisemate esitlustega plaanidest (mentorite/ekspertide kaasamine arenguprotsesside kavandamisel jms). Meetod, mida rakendatakse on „one page“ kompaktsed arengukavad.
- Kogukonna algatusi ning omaalgatuslike tegevuste toetamist võimaldavate programmide, fondide ja muude võimaluste tutvustamine.

-Kogukondade tegevusvõimekuse heade näidete koostamine, esitlemine ja levitamine.

Tegevuste toetamine nii läbi investeeringute kui ka muude tegevuste:

-Koostöötegevuste elluviimine koostöökokkuleppe alusel.

-Ettevalmistav projektitoetus piiriülese koostöö korral (ühiste kavatsuste kokkuleppe alusel).

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Nõudeid ei ole.

Toetuse maksimaalne suurus ja määär: Toetusmäär kuni 90%, piiriülese koostöötegevuse algatamise ettevalmistamiseks on toetusmäär kuni 100%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 10 000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot aastas. Mitmeaastaste projektide korral jagatakse toetussumma aastate vahel.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP-strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: R.41 Euroopa maapiirkondade ühendamine. Projektidest kasu saanud rahvastiku osakaal piirkonna rahvastikust

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Väljundnäitajad:

-Toetust saanud koostööprojektide arv – 13

-Pikendatud kohaliku toidu märgise saanud ettevõtete arv - 80

-Uute kohaliku toidu märgise saanud ettevõtete arv – 20

-Koostatud Lahemaa piirkonna strateegia – 1

-Koostatud arukate külade strateegiate arv – 20

-Kogukonnaliidrite arenguprogrammis osalenute arv - 20

Tulemusnäitajad:

-Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7351), Kadrina vald (4838), Haljala vald (1645), Kuusalu vald (6240), Loksa linn (2615).

-Osalejate rahulolu (% vastanutest, tagasiside küsimine peale tegevusi/üritusi) – 95%.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Taotluse võtab vastu ja kiidab heaks MTÜ Arenduskoda üldkoosolek.

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: Meede panustab ÜPP-strateegia erieesmärki nr 8 (edendada tööhõivet, majanduskasvu ning kohalikku arengut maapiirkondades).

Lisadokumendid

Faili nimi	Dokumendi liik	Selgitus
Juhatuse protokoll 147 12.12.2023 väljavõte.asice	Otsuse ärakiri	Juhatuse protokoll 147 12.12.2023 väljavõte
Reg leht juhatus 12.12.2023 nr 147.asice	Otsuse vastuvõtnud organi liikmete nimekiri	Reg leht juhatus 12.12.2023 nr 147
Osalejate analüüs.zip	Muu	Osalejate analüüs
Lisa 2a MEETMELEHT - Meede 1.1 Ettevõtlustoetus.do cx	Muu	Lisa 2a MEETMELEHT - Meede 1.1 Ettevõtlustoetus
Lisa 2d MEETMELEHT - Meede 2.1 Kogukondade investeeringud.doc x	Muu	Lisa 2d MEETMELEHT - Meede 2.1 Kogukondade investeeringud
Lisa 2f MEETMELEHT - Meede 2.2 Aktiivsed ja tegasad kogukonnad.docx	Muu	Lisa 2f MEETMELEHT - Meede 2.2 Aktiivsed ja tegusad kogukonnad
Lisa 2g MEETMELEHT - Meede 3.1 MTÜ Arenduskoda koostöö.docx	Muu	Lisa 2g MEETMELEHT - Meede 3.1 MTÜ Arenduskoda koostöö